

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ РОБОТОДАВЦІВ ЯКІСТЮ ОТРИМАНОЇ ОСВІТИ ВИПУСКНИКАМИ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА, 2021-2022 Н.Р.

Метою дослідження є аналіз колективної думки роботодавців, як основних стейкхолдерів, стосовно проблем та перспектив реалізації освітнього процесу Уманського НУС. Також досліджувались потреби та вимоги, які встановлюють роботодавці до знань, вмінь та навичок у випускників та їх готовність до співпраці з університетом з метою покращення якості освітнього процесу.

Опитування щодо відповідності якості навчання очікуванням роботодавців проводилося шляхом on-line анкетування. Учасниками опитування були роботодавці аграрної, готельно-ресторанної, туристичної, банківської, торгівельної, освітньої і науково-дослідницької, екологічної, земельної, страхової сфер. Всього опитано 62 респонденти за різними видами діяльності (рис. 1).

Рис.1. Основний вид діяльності потенційних роботодавців (у відсотках)

Серед потенційних роботодавців найбільша частка респондентів задіяна у вирощуванні зернових і технічних культур (25,8%), освітній і науково-дослідницькій діяльності (16,1%), оптовій торгівлі (12,9%) та готельно-ресторанній сфері (9,7%).

72,6% опитаних респондентів були представниками підприємств приватної форми власності з різною чисельністю працівників (рис. 2). При цьому половина опитаних представляли великі та середні підприємства (частка респондентів-працівників таких підприємств дорівнювала 48,4%) і малі підприємства (51,6%).

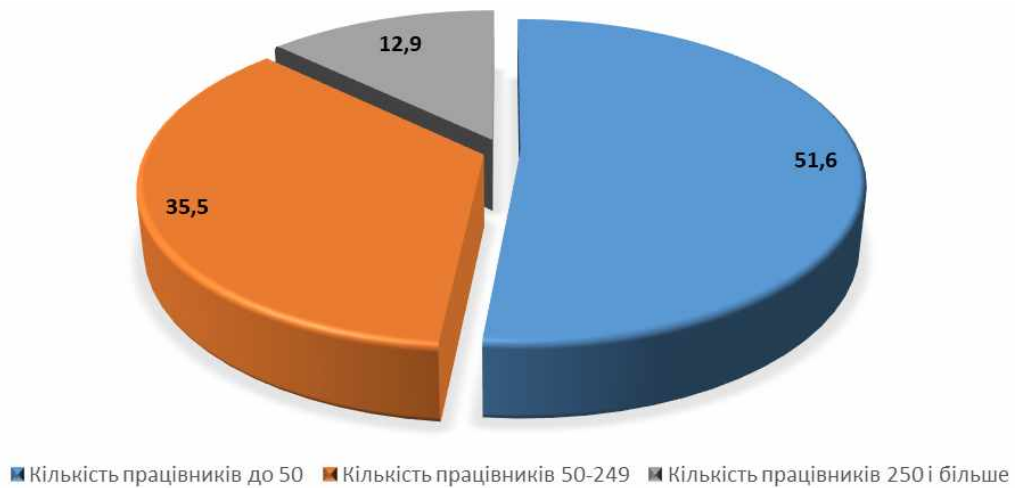

Рис. 2. Чисельність працівників, задіяних на підприємствах (у відсотках)

На запитання "Чи існує проблема дефіциту та якості кваліфікованих кадрів на Вашому підприємстві у даний час?" 53,2% респондентів відповіли, що мають дефіцит кадрів окремих професій, 37,1% – мають питання по якості кваліфікованих кадрів та 9,7% здійснюють підготовку кадрів власними силами (рис. 3).

Рис. 3. Проблема дефіциту кваліфікованих кадрів та якості освіти випускників Уманського НУС на підприємствах (у відсотках)

Слід відмітити, що 91,9% підприємств готові співпрацювати з університетом з метою комплектування кадрів та удосконалення освітніх програм підготовки фахівців, із них 66,1% підприємств мають укладені договори про практику та працевлаштування випускників, 25,8% підприємств співпрацюють із ЗВО у комплектуванні кадрів.

90,3% респондентів зазначили, що на їхньому підприємстві працюють, або в різні періоди працювали випускники Уманського НУС. А також 79,0%

підприємств приймали студентів Уманського НУС на проходження виробничої практики впродовж останніх років.

На запитання "Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників Уманського НУС, які працюють на Вашому підприємстві?" 69,4% респондентів високо оцінили фахові та загальні компетентності наших випускників, 30,6% – достатньо.

Позитивну динаміку оцінювання роботодавцями рівня підготовки випускників за останні чотири роки можемо простежити у табл.1.

Таблиця 1

Динаміка оцінювання роботодавцями рівня підготовки випускників Уманського НУС

Оцінка за шкалою від 1(низький) до 5 (високий)	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
«1»	0	0	0	0
«2»	0	0	0	0
«3»	10,0	20,0	9,1	0
«4»	60,0	30,0	51,5	30,6
«5»	30,0	50,0	39,4	69,4

71,0% роботодавців зацікавлені у прийомі на роботу випускників Уманського НУС, 27,4% мають достатню впевненість в цьому і лише 1,6% – не мають такої потреби на даний час.

Щодо умов, які створюються для закріплення випускників на робочих місцях, підприємствами пропонуються наступні переваги: наявність соціального пакету; перспектива отримання житла; належний рівень оплати праці; своєчасне підвищення фахового рівня (професійної кваліфікації, розряду); є можливість навчатися з метою підвищення кваліфікації (табл. 2). Деякі підприємства забезпечують надання службового житла, автомобіля, мобільного зв'язку, харчування.

Таблиця 2

Умови, які створюються на підприємствах для закріплення випускників

Перелік переваг	Кількість роботодавців	Відсоток
Працюють за здобутою спеціальністю	47	75,8
Забезпечується належний рівень оплати праці	45	72,6
Умови праці відповідають усім вимогам	44	71,0
Надається можливість навчатися з метою підвищення кваліфікації	33	53,2
Своєчасно підвищують професійний рівень (кваліфікацію, розряд)	26	41,9
Наявність соціального пакету	25	40,3
Перспектива отримання житла	9	14,5

На даний час підприємства мають найбільшу потребу у випускниках таких спеціальностей: агрономія – 16,1%, економіка - 16,1%, агроінженерія – 12,9% та готельно-ресторанна справа – 9,7% (рис. 5).

Рис. 5. Потреба підприємств у випускниках Уманського НУС у розрізі спеціальностей (у відсотках)

На даний час 87,1% опитаних роботодавців співпрацюють з Уманським НУС у напрямку вдосконалення освітніх програм підготовки фахівців різних освітніх рівнів. Зокрема 30,3% входять до складу робочих груп, відповідальних за формування освітніх програм різних спеціальностей, 24,2% – активно залучаються як спеціалісти-практики, 21,2% – консультують при складанні навчальних програм по спеціальностях.

Рис. 6. Залучення представників роботодавців до формулювання цілей та програмних результатів освітніх програм (у відсотках)

Про існування та переваги дуальної освіти знають 90,3% опитаних респондентів та лише 66,1% підтвердили свою готовність співпрацювати з університетом за моделлю дуальної освіти.

Загальні висновки та рекомендації

За результатами дослідження чітко простежується тенденція відкритості та прагнення організацій до співпраці з Уманським НУС як надійним і високопрофесійним закладом щодо підготовки фахівців та розуміння необхідності творення спільних проектів для розвитку й адаптації випускників, а отже, працівників, до викликів сьогодення.

За результатами опитування роботодавців можна зробити наступні висновки:

- на 90,3% підприємств, чий представник брав участь в опитуванні, працюють чи працювали випускники Уманського НУС;

- рівень професійної підготовки випускників 69,4% роботодавців оцінили високо, 30,6% – достатньо;

- 66,1% підприємств мають укладені договори про практику та працевлаштування випускників, 25,8% – співпрацюють із ЗВО у комплектуванні кадрів, із них 66,1% підтвердили свою готовність співпрацювати з університетом за моделлю дуальної освіти;

- на даний час підприємства мають найбільшу потребу у випускниках таких спеціальностей: агрономія – 16,1%, економіка - 16,1%, агроінженерія – 12,9% та готельно-ресторанна справа – 9,7%;

- 87,1 % опитаних зазначили, що готові співпрацювати з Уманським НУС з метою удосконалення освітніх програм підготовки фахівців.

Результати моніторингу дозволили визначити пропозиції та рекомендації, спрямовані на поліпшення якості освіти в Уманському НУС:

1. Продовження роботи з розширення кола зацікавлених підприємств, установ та організацій, залучення їх до співпраці з метою підвищення ефективності професійної підготовки фахівців.
2. Посилення співпраці з роботодавцями, що сприятиме подоланню відмежуванню теорії від практики шляхом коригування навчальних програм.
3. Проведення систематичних зустрічей з роботодавцями для врахування їх пропозицій стосовно удосконалення освітніх програм, зокрема через систему он-лайн моніторингу пропозицій від роботодавців.
4. Впровадження ефективних програм розвитку соціальної компетентності, необхідної для просування молоді на ринку праці (тренінги, консультації).
5. Удосконалення системи працевлаштування випускників університету: допомога у плануванні й розвитку ефективної кар'єри (розробка та впровадження нового формату співпраці ЗВО і роботодавців – Дні стартапів або студентських конкурсів проектів). Винесення цієї проблематики на публічний рівень.
6. В рамках тісної співпраці із роботодавцями розвивати дуальну форму навчання.